

ЗМІСТ

ВСТУП	7
I. ОСНОВИ РОБОТИ З ЕЛЕКТРОННИМИ СИСТЕМАМИ В ГАЛУЗІ	9
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ	9
ПРИНЦИП РОБОТИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ СИСТЕМ «WINDOWS», «LINUX» ТА «MAC OS»	12
1.1 Робота в операційній системі «Windows»	12
1.1.1 Початок роботи. Робочий стіл	13
1.1.2 Панель задач. Головне меню	16
1.2 Робота в операційній системі «Linux»	18
1.2.1 Дистрибутиви операційної системи «Linux»	19
1.2.2 Функції репозитарію та менеджера пакетів	20
1.2.3 Принцип роботи операційної системи «Linux». Запуск «Linux»	21
1.2.4 Елементи робочого столу	21
1.2.5 Вибір та активізація об'єктів	24
1.2.6 Вікна та робота з ними	24
1.2.7 Налаштування робочого столу та панелі	26
1.2.8 Вимикання комп'ютера	28
1.3. Робота в операційній системі «MAC OS»	28
1.3.1 Переваги використання операційної системи «Mac OS»	31
<i>Контрольні запитання</i>	31
РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІННЯ РОЗШИРЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ЗВ'ЯЗКУ ЗА ДОПОМОГОЮ «OUTLOOK»	35
2.1 Початок роботи з «Outlook»	35
2.2 Управління розмовами	37
2.3 Очищення повідомлень	38
2.4 Спрощення роботи з електронною поштою	39
2.5 Синхронізація календарів	40
2.6 Поліпшення зовнішнього вигляду повідомлень	41

2.7 Основні функції «Outlook Mobile»	41
<i>Контрольні запитання</i>	42

**РОЗДІЛ 3.
ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПАКЕТУ
«POWER POINT» 43**

3.1 Початок роботи з «Power Point»	43
3.2 Зміна та форматування відеоданих	44
3.3 Створення анімацій і робота з ними	46
3.4 Поліпшення презентації за допомогою переходів і тем	47
3.5 Додавання розділів у презентацію	48
3.6 Управління презентацією і забезпечення спільного доступу до неї	48
<i>Контрольні запитання</i>	52

**II. ЕЛЕКТРОННІ СИСТЕМИ ТА БАЗИ ДАНИХ
В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА 53**

**РОЗДІЛ 4.
ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПАКЕТУ «EXCEL» 53**

4.1 Початок роботи з «Excel»	53
4.2 Функція «SmartArt». Побудова діаграм	55
4.3 Створення загальних форм даних	55
4.4 Використання зрізів для індивідуального представлення даних	58
4.5 Робота з «Excel» в мережі Інтернет та мобільних додатках	61
<i>Контрольні запитання</i>	62

**РОЗДІЛ 5.
СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕЛЕКТРОННИМИ БАЗАМИ
ДАНИХ. СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ
ДАНИМИ «ACCESS» 63**

5.1 Початок роботи з «Access»	63
5.2 Використання частин додатків	65
5.3 Застосування тем «Office»	65
5.4 Додавання нових полів	66
5.5 Відображення гістограм і умовне форматування	67
5.6 Створення форм навігації	68

5.7 Розробка макросів у «Access»	68
5.8 Робота з «Access» в мережі Інтернет	68
<i>Контрольні запитання</i>	70

**РОЗДІЛ 6.
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «CLOUD COMPUTING»
ДЛЯ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННИХ ГОСПОДАРСТВ 71**

6.1 Початок роботи з «Cloud computing»	71
6.2 Хмарні технології «Amazon» та їх додатки	75
6.3 Хмарні технології «Microsoft», різновиди, опції використання	86
6.4 Хмарні технології «Google» та їх додатки	97
<i>Контрольні запитання</i>	99

**ІІІ. ЕЛЕКТРОННІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ
РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА 100**

**РОЗДІЛ 7.
СУЧАСНІ ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ
ЗАЛУЧЕННЯ КЛІЄНТІВ 100**

7.1 Система виклику персоналу	100
7.2 Телекомунікаційне обладнання	100
7.3 Система електронного меню «eMenu»	105
7.3.1 Екран «eMenu Glass»	110
7.3.2 Термінал «eMenu Stand»	112
<i>Контрольні запитання</i>	113

**РОЗДІЛ 8.
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ЕЛЕКТРОННИХ СИСТЕМ
УПРАВЛІННЯ «ПАРУС-РЕСТОРАН»,
«СИСТЕМА РЕСТОРАН» 114**

8.1 Програмно-апаратні комплекси автоматизації закладів ресторанного господарства	114
8.2 Поняття «front-офіс» та «back-офіс»	122
8.3 Програмний комплекс «Парус-Ресторан»	123
8.4 Програмний комплекс «Система Ресторан»	128
<i>Контрольні запитання</i>	131

РОЗДІЛ 9.	
ЕЛЕКТРОННІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ	
ЗАКЛАДАМИ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	
«Z-CASH RESTAURANT SUITE», «МАГІЯ-РЕСТОРАН»,	
«R-KEEPER», «TILLYPAD», «АСТОР»	132
9.1 Автоматизовані робочі місця: «front office», «back office», «product office» в системі «Z-Cash Restaurant Suite»	132
9.2 Комплекс автоматизації управління – «Магія-Ресторан»	136
9.2.1 Можливості системи «Магія-Ресторан»	137
9.2.2 Переваги системи «Магія-Ресторан»	145
9.3 Системні механізми «R-Кеерер» та їх функціональні можливості	147
9.4 Механізми та апаратне забезпечення системи «Tilly Pad»	149
9.5 Особливості роботи системи «Астор»	152
<i>Контрольні запитання</i>	156
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	157
ДОДАТКИ	161
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	166

ВСТУП

Дисципліна «Електронні системи в галузі» присвячена вивченню сучасних програмних комплексів для керування закладами ресторанного господарства, що дозволяє кваліфіковано приймати рішення з налаштування електронних систем в закладах ресторанного господарства, створювати та редагувати бази даних, калькуляційні карти, меню, працювати з модульними службами «front office» і «back office», працювати з електронним меню. Тому залишається потреба у теоретичних основах з сучасними комп'ютерними програмами, способами та методами покращення обслуговування клієнтів, підвищення рівня сервісу обслуговування та ознайомлення з інноваціями у ресторанному бізнесі.

Метою курсу є набуття здобувачами теоретичних знань і загальної характеристики електронних систем в галузі, ознайомити з теоретичними основами та сучасними комп'ютерними програмами, способами та методами покращення обслуговування клієнтів, підвищення рівня сервісу обслуговування та ознайомлення з інноваціями у ресторанному бізнесі.

Завдання дисципліни – отримання здобувачами знань щодо засвоєння сучасних програмних комплексів, сучасних електронних засобів, які дозволяють керувати закладами ресторанного господарства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі повинні набути *здатності* отримувати *компетентності*:

– *інтегральна*: розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ресторанного господарства або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

– *загальні*: розв'язувати широке коло задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з навчальних програм; до адаптації в сучасних економічних умовах; працювати в контексті міжнародної інтеграції; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації в технічних науках, генерування нових ідей, формулю-

вання та обґрунтування наукових гіпотез; до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; володіння державною та, як найменш, однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування;

– *фахові*: знання теорії, закономірностей, методів (алгоритмів) і способів діяльності, що достатні для формування та впровадження власної моделі професійної діяльності, в тому числі в екстремальних умовах; самостійно планувати організувати та проводити наукові дослідження, у тому числі мультидисциплінарні, в умовах навчальних, науково-дослідних лабораторій та у виробничих умовах; складати та оформлювати звіти за результатами науково-дослідної роботи та наукові твори: звіти, доповіді, статті тощо; презентувати результати наукових досліджень і проектних рішень українською та іноземною мовами; аналізувати та узагальнювати інформацію сформовану електронними системами; удосконалювати та налаштовувати електронні системи в закладах ресторанного господарства; створювати та редагувати бази даних електронних систем.

Навчальний посібник рекомендовано використовувати систематично в процесі вивчення курсу «Електронні системи в галузі».

I. ОСНОВИ РОБОТИ З ЕЛЕКТРОННИМИ СИСТЕМАМИ В ГАЛУЗІ

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

В сучасній практиці використовують наступні визначення поняттю інформаційна система:

Інформаційна система – комунікаційна система, що забезпечує збирання, пошук, оброблення та пересилання інформації (Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – [Чинний від 1995-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 25 с.).

Інформаційна система – організаційно-технічна система обробки інформації за допомогою технічних і програмних засобів (Про затвердження Порядку взаємодії органів виконавчої влади з питань захисту державних інформаційних ресурсів в інформаційних та телекомунікаційних системах : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2002 р. № 1772. Офіційний вісник України. 2002. №47. С. 182. Редакція від 01.01.2007).

Інформаційна (автоматизована) система – організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів (Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1994. №31, ст. 286. Редакція від 19.04.2014).

Інформаційна система – автоматизована система, комп'ютерна мережа або система зв'язку (Про положення про технічний захист інформації в Україні : Указ Президента України від 27.09.1999 р. № 1229/99. Офіційний вісник України. 1999. №39. С. 28. Редакція від 04.05.2008).

Інформаційна система – система, призначена для одержання, обробки, зберігання, відображення та/або реєстрації даних про

технічний стан конструкцій, систем, елементів, їх властивості та/або функціонування (Вимоги з ядерної та радіаційної безпеки до інформаційних та керуючих систем, важливих для безпеки атомних станцій, затверджені: Наказ Державної інспекції ядерного регулювання України від 22.07.2015 № 140. Офіційний вісник України. 2015. № 66. С. 99. Редакція від 09.01.2020).

Автоматизована інформаційна система – це взаємозв’язана сукупність даних, обладнання, програмних засобів, персоналу, стандартних процедур, які призначені для збору, обробки, розподілу, зберігання, представлення інформації згідно з вимогами, які впливають з цілей організації.

Інформаційні системи здавна знаходять досить широке застосування в життєдіяльності людства. Це пов’язано з тим, що для існування цивілізації необхідний обмін інформацією – передача знань, як між окремими членами і колективами суспільства, так і між різними поколіннями.

Інформаційні системи існують з моменту появи суспільства, оскільки на кожній стадії його розвитку існує потреба в управлінні.

Місією інформаційної системи є переробка інформації, потрібної для ефективного управління всіма ресурсами організації, створення інформаційного та технічного середовища для управління її діяльністю.

Етапи розвитку інформаційних систем.

У 1950-х роках з’явилися перші інформаційні системи у вигляді електромеханічних бухгалтерських рахункових машин. Вони виконували обробку рахунків та розраховували зарплати. Завдяки цьому зменшувалися витрати і час на підготовку паперових документів.

У 1960-і роки значення інформаційних систем збільшується. У періодичній звітності із багатьма параметрами застосовувалася інформація, отримана із цих систем. Тому почали створювати комп’ютерне устаткування із широким колом призначення, яке здатне виконувати безліч функцій, на відміну від інформаційних систем 50-х років.

Як засіб управлінського контролю інформаційні системи почали використовуватися у 1970-х – на початку 1980-х років, що допомогло пришвидшити прийняття рішень.